

Muistisairaahan ihmisen hyvinvoinnin edistäminen 15 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa

Hyväksytty 2020

Tutkinnon osa on sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta. Sen keskeinen sisältö on muistisairaahan ihmisen hyvinvoinnin edistäminen lähihoitajan/sairaanhoitajan työn näkökulmasta. Tutkinnon osan voi suorittaa verkko-opintoina sen jälkeen, kun hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen tutkinnon osan opinnot ja näyttö on suoritettu hyväksytysti tai muun koulutuksen kautta on hankittu vastaavat tiedot.

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toimia vuorovaikutuksessa muistisairaahan ihmisen kanssa
- tarvelähtöisesti arvioida, suunnitella ja toteuttaa muistisairaahan ihmisen hyvinvoinnin edistämistä
- edistää muistisairaahan hyvinvointia ja toteuttaa hoitotyötä
- ohjaa muistisairaita palveluiden käytössä
- ylläpitää työkykyä, työturvallisuutta ja –hyvinvointia
- ylläpitää ja edistää asiakasturvallisuutta
- arvioida ja kehittää toimintaansa

Arviointi

Opiskelija osaa toimia vuorovaikutuksessa muistisairaana ihmisen kanssa

Opiskelija

Tyydyttävä T1

- noudattaa sosiaali- ja terveystieteiden ajantasaista lainsäädäntöä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita ohjeiden mukaisesti
- noudattaa ammattieettisiä periaatteita, varmistaa erityisesti itsemääräämisoikeuden ja yksityisyyden toteutumisen työryhmän tukemana
- kohtaa asiakkaan ja läheiset arvostavasti, tasavertaisesti ja yksilöllisesti vuorovaikutustilanteissa käyttäen erilaisia menetelmiä ja toimintamalleja
- kartoittaa asiakkaan elämänkulun vaiheita ja tunnistaa niiden vaikutuksia nykyhetkeen sekä elämänlaatuun työryhmän tukemana
- kuulee asiakkaan mielipiteitä ja toiveita edistäen asiakkaan osallisuutta, toimijuutta ja elämän merkityksellisyyttä työryhmän jäsenenä

Tyydyttävä T2

Hyvä H3

- noudattaa sosiaali- ja terveystieteiden ajantasaista lainsäädäntöä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita ohjeiden mukaisesti perustellen toimintaansa
- noudattaa ammattieettisiä periaatteita, varmistaa erityisesti itsemääräämisoikeuden ja yksityisyyden toteutumisen perustellen toimintaansa
- kohtaa asiakkaan ja läheiset arvostavasti, tasavertaisesti ja yksilöllisesti vuorovaikutustilanteissa käyttäen erilaisia menetelmiä ja toimintamalleja perustellen toimintaansa
- huomioi oman käyttäytymisen vaikutukset vuorovaikutustilanteissa
- kartoittaa asiakkaan elämänkulun ja ymmärtää sen vaikutuksen nykyhetkeen sekä elämänlaatuun perustellen toimintaansa
- kuulee asiakkaan mielipiteitä ja toiveita, edistäen monipuolisesti asiakkaan osallisuutta, toimijuutta ja elämän merkityksellisyyttä perustellen toimintaansa

Hyvä H4

Kiitettävä K5

- noudattaa sosiaali- ja terveystieteiden ajantasaista lainsäädäntöä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita ohjeiden mukaisesti perustellen toimintaansa
- noudattaa ammattieettisiä periaatteita, varmistaa erityisesti itsemääräämisoikeuden ja yksityisyyden toteutumisen perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämissideoita
- kohtaa asiakkaan ja läheiset arvostavasti, tasavertaisesti ja yksilöllisesti vuorovaikutustilanteissa käyttäen monipuolisia menetelmiä ja toimintamalleja muuttuvissa tilanteissa perustellen toimintaansa ja tuoden esille kehittämissideoita
- huomioi oman käyttäytymisen vaikutukset monipuolisesti vuorovaikutustilanteissa perustellen toimintaansa
- kartoittaa asiakkaan elämänkulun ja ymmärtää sen vaikutuksen nykyhetkeen sekä elämänlaatuun perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämissideoita
- kuulee asiakkaan mielipiteet ja toiveet edistäen monipuolisesti toimijuutta, osallisuutta ja elämän merkityksellisyyttä perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämissideoita

Opiskelija osaa tarvelähtöisesti arvioida, suunnitella ja toteuttaa muistisairaahan ihmisen hyvinvoinnin edistämistä

Opiskelija

- Tyydyttävä T1**
- tunnistaa muistisairauksien aiheuttamia muutoksia elimistön normaalissa rakenteessa ja toiminnassa työryhmän tukemana
 - käyttää yksittäisiä tiedonkeruumenetelmiä ja muistisairauksiin kohdennettuja testejä tilanteen kartoittamiseen työryhmän tukemana
 - osallistuu ohjattuna asiakkaalle laadittavan hyvinvointia edistävän suunnitelman laatimiseen hyödyntäen suomalaista hoitotyön luokitusta
 - toteuttaa ja arvioi hyvinvointia edistävää suunnitelmaa työryhmän jäsenenä
 - raportoi ja tiedottaa ohjattuna suullisesti ja kirjallisesti asiakkaan tilassa tapahtuneista muutoksista työpaikan käytänteiden mukaisesti huomioiden tietoturvan ja salassapidon

Tyydyttävä T2

- Hyvä H3**
- tunnistaa ja perustelee muistisairauksien aiheuttamat muutokset elimistön normaalissa rakenteessa ja toiminnassa
 - käyttää erilaisia tiedonkeruumenetelmiä ja muistisairauksiin kohdennettuja testejä kokonaistilanteen kartoittamiseen perustellen toimintaansa
 - laatii asiakkaalle hyvinvointia edistävän suunnitelman käyttäen suomalaista hoitotyön luokitusta perustellen toimintaansa
 - toteuttaa ja arvioi tarvelähtöisesti hyvinvointia edistävää suunnitelmaa
 - raportoi ja tiedottaa itsenäisesti suullisesti ja kirjallisesti asiakkaan tilassa tapahtuneista muutoksista työpaikan käytänteiden mukaisesti huomioiden tietoturvan ja salassapidon

Hyvä H4

- Kiitettävä K5**
- tunnistaa ja perustelee monipuolisesti muistisairauksien aiheuttamat muutokset elimistön normaalissa rakenteessa ja toiminnassa
 - käyttää monipuolisesti erilaisia tiedonkeruumenetelmiä ja muistisairauksiin kohdennettuja testejä kokonaistilanteen kartoittamiseen perustellen toimintaansa asiakaslähtöisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
 - laatii yhdessä asiakkaan ja tämän verkoston kanssa tarvelähtöisen hyvinvointia edistävän suunnitelman käyttäen suomalaista hoitotyön luokitusta perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
 - toteuttaa ja arvioi asiakkaalle laadittavaa hyvinvointia edistävää suunnitelmaa neuvotellen muutoksista yhdessä työryhmän, asiakkaan ja verkoston kanssa
 - raportoi ja tiedottaa itsenäisesti suullisesti ja kirjallisesti asiakkaan tilassa tapahtuneista muutoksista työpaikan käytänteiden mukaisesti, huomioiden tietoturvan ja salassapidon perustellen toimintaansa

Opiskelija osaa edistää muistisairaahan hyvinvointia ja toteuttaa hoitotyötä

Opiskelija

Tyydyttävä T1

- toteuttaa muistisairauksia sairastavan hyvinvointia edistävää hoitotyötä työryhmän ohjeiden mukaisesti
- edistää ohjattuna muistisairaahan ihmisen aivoterveystta
- tukee ja ohjaa asiakasta voimavaralähtöisellä työotteella päivittäisissä toiminnoissa
- ohjaa toimintakyvyiltään erilaisia asiakkaita ja ryhmiä käyttäen joitakin toiminnallisia menetelmiä
- tunnistaa asiakkaan ravitsemuksen tarpeen ja toteuttaa ravitsemushoitoa huomioiden ravitsemussuositukset ja erilaiset ruokavaliot
- toteuttaa suunterveyden perushoitoa työryhmän tukemana
- toteuttaa jalkojen perushoitoa ja tunnistaa haasteita työryhmän tukemana
- tunnistaa ikääntyneen ihmisen mielenterveyttä edistäviä
- lievittää ohjattuna asiakkaan yksinäisyyden ja syrjäytymisen kokemuksia hyödyntäen yksinäisyyttä ja syrjäytymistä vähentäviä toimintamalleja
- huomioi seksuaalisuuden moninaisuuden osa-alueita työryhmän tukemana

Tyydyttävä T2

Hyvä H3

- toteuttaa ja perustelee muistisairaahan ihmisen hyvinvointia edistävää hoitotyötä huomioiden sairauden tuomat muutokset
- edistää perustellen aivoterveystta ja ennaltaehkäisee oireiden syntyä
- tukee, ohjaa ja motivoi asiakasta voimavaralähtöisellä työotteella päivittäisissä toiminnoissa perustellen toimintaansa
- ohjaa toimintakyvyiltään erilaisia asiakkaita ja ryhmiä käyttäen toiminnallisia menetelmiä
- arvioi asiakkaan ravitsemuksen tarpeita ja toteuttaa itsenäisesti ravitsemushoitoa huomioiden ravitsemussuositukset sekä erilaiset ruokavaliot
- arvioi ja toteuttaa yksilöllistä suunterveyden edistämistä ja perushoitoa
- arvioi ja toteuttaa yksilöllistä jalkojen perushoitoa ja tunnistaa haasteita
- vahvistaa ikääntyneen ihmisen mielenterveyttä ja hyvinvointia edistäviä tekijöitä
- ennaltaehkäisee ja lievittää asiakkaan yksinäisyyden ja syrjäytymisen kokemuksia hyvällä vuorovaikutuksella sekä yksinäisyyttä ja syrjäytymistä vähentävillä toimintamalleilla
- huomioi seksuaalisuuden moninaisuuden

Hyvä H4

Kiitettävä K5

- toteuttaa ja perustelee monipuolisesti muistisairaahan ihmisen hyvinvointia edistävää hoitotyötä huomioiden sairauden tuomat muutokset ja tarpeen tuoden esille kehittämisideoita
- edistää monipuolisesti muistisairaahan ihmisen aivoterveyttä ja ennaltaehkäisee oireiden syntyä perustellen sekä tuoden esille kehittämisideoita
- tukee, ohjaa ja motivoi asiakasta voimavaralähtöisellä työotteella päivittäisissä toiminnoissa perustellen toimintaansa ja tuoden esille kehittämisideoita
- ohjaa aktiivisesti toimintakyvyltään erilaisia asiakkaita ja ryhmiä monipuolisia toiminnallisia menetelmiä hyödyntäen ja perustellen toimintaansa
- ohjaa ja toteuttaa ravitsemushoitoa kokonaisvaltaisesti huomioiden ravitsemussuositukset ja erilaiset ruokavaliot perustellen toimintaansa sekä tuoden esille kehittämisideoita
- arvioi ja toteuttaa yksilöllistä suuntauksen edistämistä ja perushoitoa perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- arvioi ja toteuttaa yksilöllistä jalkojen perushoitoa ja tunnistaa haasteita perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- edistää monipuolisesti ikääntyneen ihmisen mielenterveyttä ja hyvinvointia edistäviä tekijöitä
- ennaltaehkäisee ja lievittää asiakkaan yksinäisyyden ja syrjäytymisen kokemuksia vaikuttaviksi todetuilla yksinäisyyttä ja syrjäytymistä vähentävillä toimintamalleilla perustellen toimintaansa
- huomioi seksuaalisuuden moninaisuuden perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita

Opiskelija osaa ohjaa muistisairaita palveluiden käytössä

Opiskelija

Tyydyttävä T1

- tuntee muistisairaahan ihmisen hoito- ja palveluketjun
- antaa muistisairaalle ja lähiverkostolle tietoa sosiaali- ja terveyspalveluista sekä etuuksista työryhmän tukemana
- ohjaa sähköisten palveluiden käytössä
- tekee yhteistyötä hoidon jatkuvuuden varmistamiseksi

Tyydyttävä T2

Hyvä H3

- ohjaa muistisairasta hoito- ja palveluketjun eri vaiheissa
- ohjaa muistisairasta ja lähiverkostoa tarvittavien palveluiden ja etuuksien piiriin perustellen toimintaansa
- ohjaa ja neuvoo sähköisten palveluiden käytössä perustellen toimintaansa
- tekee yhteistyötä hoidon jatkuvuuden varmistamiseksi perustellen toimintaansa

Hyvä H4

Kiitettävä K5

- tuntee hoito- ja palveluketjun perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- ohjaa asiakasta ja lähiverkostoa tarvittavien palveluiden ja etuuksien piiriin perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- tukee asiakasta ja lähiverkostoa päätöksenteossa perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- tekee monialaista yhteistyötä hoidon jatkuvuuden varmistamiseksi perustellen toimintaansa

Opiskelija osaa ylläpitää työkykyä, työhyvinvointia ja –turvallisuutta

Opiskelija

Tyydyttävä T1

- noudattaa työturvallisuusohjeita ja –määräyksiä
- ennaltaehkäisee työstä aiheutuvia tapaturmia, keskeisiä fyysisiä ja psyykkisiä kuormitustekijöitä
- huolehtii hygieniasta ja toimii aseptisten periaatteiden mukaisesti
- työskentelee turvallisesti ergonomian periaatteiden mukaisesti
- hyödyntää työssään apuvälineitä turvallisesti avustaessaan asiakasta liikkumisessa ja siirtymisessä
- hyödyntää hyvinvointiteknologiaa/arkitekologiaa hyvinvoinnin edistämiseksi ja omatoimisuuden tukemisessa työryhmän jäsenenä
- tuntee vaaratilanteiden ilmoittamisen käytännöt

Tyydyttävä T2

Hyvä H3

- noudattaa työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä perustellen toimintaansa
- ennaltaehkäisee työstä aiheutuvia tapaturmia, fyysisiä ja psyykkisiä kuormitustekijöitä perustellen toimintaansa
- huolehtii hygieniasta ja toimii aseptisten periaatteiden mukaisesti perustellen toimintaansa
- työskentelee ergonomian periaatteiden mukaisesti vaihtuvissa tilanteissa perustellen toimintaansa
- ohjaa ja neuvoo apuvälineiden käytössä avustaessaan asiakasta liikkumisessa ja siirtymisessä
- ohjaa ja neuvoo asiakasta hyvinvointiteknologian/arkitekologian käytössä edistäen hyvinvointia ja omatoimisuutta
- osallistuu vaaratilanteiden ilmoitusten tekemiseen

Hyvä H4

Kiitettävä K5

- noudattaa työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä perustellen toimintaansa monipuolisesti tuoden esille kehittämisideoita
- ennaltaehkäisee työstä aiheutuvia tapaturmia, fyysisiä ja psyykkisiä kuormitustekijöitä perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita (työturvallisuus, esteettömyys, erikuormitustekijät hoitotyössä)
- huolehtii hygieniasta ja toimii aseptisten periaatteiden mukaisesti perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- työskentelee ergonomian periaatteiden mukaisesti vaihtuvissa tilanteissa perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- ohjaa ja neuvoo apuvälineiden käytössä monipuolisesti avustaessaan asiakasta liikkumisessa ja siirtymisessä sekä perustelee toimintaansa
- hyödyntää ja ohjaa asiakasta monipuolisesti hyvinvointiteknologian/arkitekologian käytössä edistäen hyvinvointia ja omatoimisuutta sekä tuoden esille kehittämisideoita
- osallistuu vaaratilanteiden ilmoitusten tekemiseen tuoden esille ratkaisuja niiden ennaltaehkäisemiseksi.

Opiskelija osaa ylläpitää ja edistää asiakasturvallisuutta

Opiskelija

Tyydyttävä T1

- käyttää ohjattuna sähköisiä/mobiilipotilastietojärjestelmiä huomioiden tietoturvan ja salassa pidon
- huomioi ympäristön turvallisuuteen ja esteettömyyteen liittyviä asioita
- tunnistaa työssään haasteellisesti käyttäytyvän asiakkaan työryhmän tukemana
- toteuttaa ohjattuna yksikön omavalvontasuunnitelmaa vastuualueensa mukaisesti
- osallistuu ohjattuna sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus-, yhteydenotto- ja ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseen asiakkaan palvelutarpeesta
- tunnistaa perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhan sekä kaltoinkohtelun muotoja työryhmän tukemana
- tunnistaa edunvalvonnan tarpeen työryhmän tukemana

Tyydyttävä T2

Hyvä H3

- käyttää sujuvasti sähköisiä/mobiilipotilastietojärjestelmiä
- arvioi ja ohjaa ympäristön turvallisuuteen ja esteettömyyteen liittyvissä asioissa
- kohtaa ammatillisesti haasteellisesti käyttäytyvän asiakkaan
- toteuttaa yksikön omavalvontasuunnitelmaa vastuualueensa mukaisesti
- osallistuu sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus-, yhteydenotto- ja ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseen asiakkaan palvelutarpeesta perustellen toimintaansa
- tunnistaa perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhan ja kaltoinkohtelun muotoja sekä ohjaa asiakasta avun saamisessa
- ohjaa asiakasta ja läheisiä edunvalvontaan liittyen

Hyvä H4

Kiitettävä K5

- käyttää sujuvasti sähköisiä/mobiilipotilastietojärjestelmiä
- arvioi ja ohjaa ympäristön turvallisuuteen ja esteettömyyteen liittyvissä asioissa
- kohtaa ammatillisesti työssään haasteellisesti käyttäytyvän asiakkaan perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- toteuttaa yksikön omavalvontasuunnitelmaa vastuualueensa mukaisesti perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- osallistuu sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus-, yhteydenotto- ja ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseen asiakkaan palvelutarpeesta perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita
- tunnistaa perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhan ja kaltoinkohtelun muotoja sekä ohjaa avun saamisessa perustellen toimintaansa ja tuoden esille kehittämisideoita
- ohjaa asiakasta ja läheisiä edunvalvontaan liittyen perustellen toimintaansa monipuolisesti ja tuoden esille kehittämisideoita

Opiskelija osaa arvioida ja kehittää toimintaansa

Opiskelija

Tyydyttävä T1

- arvioi ohjattuna osaamistaan
- tunnistaa omia vahvuuksia ja kehittämiskohteita
- ottaa vastaan palautetta
- ylläpitää ammatin edellyttämiä tietoja ja taitoja
- seuraa sosiaali- ja terveysalan kehitystä ja tuo ajankohtaista tietoa työyhteisölle

Tyydyttävä T2

Hyvä H3

- arvioi realistisesti omaa osaamistaan
- tunnistaa realistisesti omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteita
- ottaa vastaan palautetta ja antaa palautetta sekä kehittää toimintaansa
- seuraa monipuolisesti sosiaali- ja terveysalan kehitystä ja tuo ajankohtaista tietoa työyhteisölle sekä asiakkaalle ja tämän lähiverkostolle

Hyvä H4

Kiitettävä K5

- arvioi realistisesti ja monipuolisesti omaa osaamistaan
- tunnistaa realistisesti ja monipuolisesti omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja on motivoitunut kehittämään toimintaansa
- ottaa vastaan palautetta ja antaa palautetta sekä kehittää toimintaansa aktiivisesti
- seuraa monipuolisesti sosiaali- ja terveysalan kehitystä ja tuo ajankohtaista tietoa työyhteisölle sekä asiakkaalle ja tämän lähiverkostolle hyödyntäen tietoa toiminnassaan

TOTEUTUS

Osaamisen hankkimisen toteuttamistavoista ja ajoista sekä oppimisympäristöistä

Tutkinnon osan teoriaosuuden voi suorittaa verkko-opintoina. Teoriaopintojen aikana tehdään tiiviisti yhteistyötä työyhteisön kanssa, missä on muistisairaita ihmisiä. Useat oppimistehtävät toteutetaan yhden muistisairaahan ihmisen kanssa, jolloin pääsee syvällisemmin ja kokonaisvaltaisemmin edistämään muistisairaahan hyvinvointia.

Tutkinnon osa soveltuu sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon valinnaiseksi tutkinnon osaksi ja ammatissa toimivalle lähihoitajalla, lisä- ja täydennyskoulutukseksi, mikäli hän haluaa syventää osaamista muistisairaahan ihmisen hyvinvoinnin edistämisessä.

Tutkinnon osan teoriaosuus on noin 9 osaamispistettä, huomioiden henkilökohtaistaminen.

Työpaikalla tapahtuva oppimien

Työpaikalla tapahtuvan koulutuksen laajuus noin 6 osaamispistettä, huomioiden henkilökohtaistaminen. Se toteutuu sen jälkeen, kun teoriaopinnot on suoritettu hyväksytysti.

Tutkinnonosan sijoittuminen opiskelujalle ja edeltävät opinnot

Tutkinnon osan voi suorittaa verkko-opintoina sen jälkeen, kun hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen tutkinnon osan opinnot ja näyttö on suoritettu hyväksytysti tai muun koulutuksen kautta on hankittu vastaavat tiedot.

Ammattitaidon osaamisen osoittaminen

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä edistäen muistisairaahan hyvinvointia sosiaali- ja terveysalan ympäristöissä esim. palveluasumisen yksikkö, lyhytaikaisen hoidon yksikkö tai asiakkaan kotona lähihoitajan/sairaanhoitajan tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

Osaamisen arvioinnin mukauttaminen ja ammattitaitovaatimuksista poikkeaminen

Sosiaali- ja terveysalan tutkintojen osissa arviointia ei voida mukauttaa, eikä ammattitaitovaatimuksista poiketa.